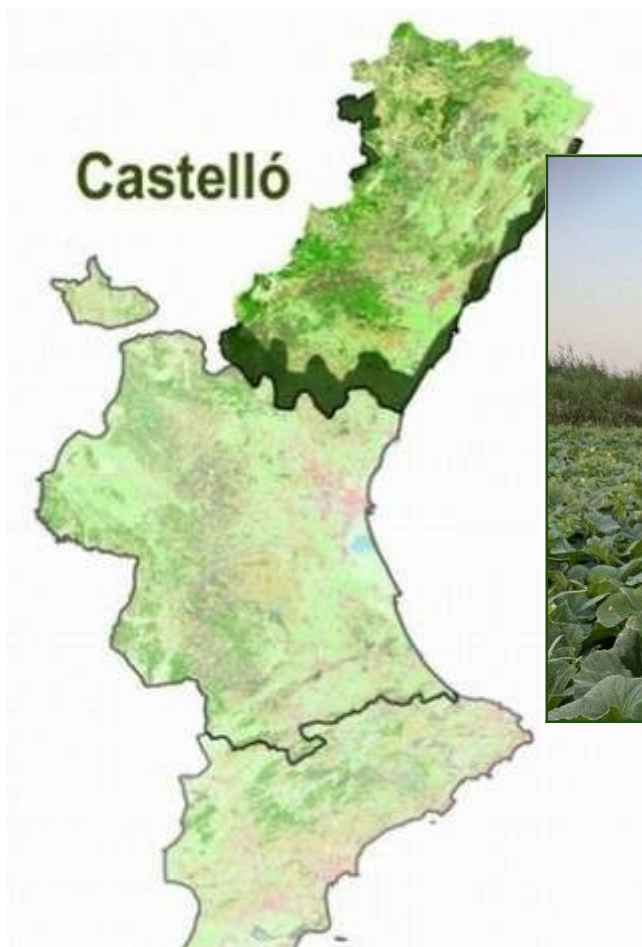

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE SEQUERA

JULIOL - 2023

**ESTUDIOS AGRARIOS
CASTELLÓ**

Índex de continguts

1. RESUM.....	4
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	6
2.1. Temperatures.....	6
2.2. Precipitació.....	8
2.3. Reserva d'humitat del sòl.....	12
2.4. Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera).....	13
3. SITUACIÓ D'EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	14
3.1. Embassaments.....	14
3.2. Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	14
4. DANYS I SEQUERA.....	16
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	19
5.1. CEREALS GRA.....	19
Cereals d'hivern.....	19
Cereals d'estiu.....	20
5.2. TUBÈRCULS.....	21
5.3. HORTALISSES.....	21
5.4. CÍTRICS.....	27
5.5. FRUITERS.....	29
Alvocat.....	29
Caquier.....	30
Cirerer.....	30
Magraner.....	31
Nisprer.....	31
5.6. FRUITA SECA.....	31
Ametler.....	31
Avellaner.....	34
Anouer.....	35
5.7. GARROFERA.....	36
5.8. VINYA.....	37
5.9. OLIVAR.....	38
5.10. ALTRES PRODUCCIONS.....	40
Apicultura.....	40

Espígol i lavandí.....	41
Ornamentals.....	42
Tòfona.....	42
5.11. PASTURES.....	42

1. RESUM

Segons l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET), el mes de juliol de 2023 va ser **molt càlid i molt humit** a la Comunitat Valenciana, igual que ja va succeir amb el mes anterior. A la província de Castelló, la temperatura mitjana obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR de l'IVIA va ser de 26,3 °C, que va superar en 1,5 °C la mitjana del període 2008-2022, mentre que les precipitacions acumulades a la província van ser d'11,9 l/m², que va resultar tan sols un 1,7 % per damunt de la mitjana del període 2008-2022.

El percentatge d'**humitat del sòl** pràcticament en tota la província va ser inferior al 10 % en les capes superficials. Solament als Ports aquest percentatge es va situar entre el 10 % i el 20 %. Mentre que en les capes profundes els valors van oscil·lar entre el 10 % i el 20 % al litoral i a la meitat sud de la província i a la resta del territori entre el 20 % i el 40 %, amb una xicoteta àrea als Ports, on es va situar entre el 40 % i el 60 % d'humitat del sòl sobre la capacitat màxima.

Quant a l'**índex de precipitació estandarditzat (SPI)**, en juny de 2023, es va mantindre entre valors de -1,0 a 0,5, cosa que va indicar que la província s'aproximava a la normalitat.

La **reserva hídrica** durant el mes de juliol va tornar a la trajectòria descendent mantinguda durant la primavera, a excepció del mes de juny, que va disminuir de nou el volum embassat en la conca del Millars fins als 82,75 hm³.

Respecte als **danys** ja quantificats en cereals a conseqüència de la sequera, s'hi van sumar els provocats per les precipitacions en plena època de sega que van causar el retard d'aquesta labor i, en alguns casos, la impossibilitat de realitzar-la. Els episodis d'elevades temperatures van provocar en les zones cítriques que la caiguda fisiològica de fruits, col·loquialment coneguda com a "porgà", fora més abundant del que era normal i això va ocasionar previsiblement la disminució de la collita futura.

L'estat dels **cereals d'hivern i de primavera** va continuar mostrant poca altura, fillolament deficient, poques espigues i curtes, amb una disminució notable de la producció, mentre que en el cas del **cereal d'estiu** l'arròs va prosseguir l'evolució amb el desenvolupament de la tija amb tota normalitat.

Referent als cultius **hortícoles**, en juliol va prosseguir la recol·lecció d'albergínia, de carabasseta verda i blanca, de ceba seca, de col llombarda, de col de cabdell, de fesols, de les diferents varietats d'encisams, de cogombre, de pimentó i de tomaca. Mentre que va finalitzar la campanya de l'all porro.

Quant als **cítrics**, el mes va estar marcat per la "porgà", que va ser més intensa del que és habitual a causa de les temperatures elevades.

La majoria de **fruiters** que es cultiven a la província es trobaven en fase de maduració del fruit i en algunes espècies ja hi havia conclòs la collita.

Les precipitacions que van afectar la zona nord de la província a final de juny, així com els episodis de pluges de juliol en la zona de l'Alt Palància, van resultar beneficiosos per al desenvolupament i l'engruiximent dels fruits tant de l'**ametler** com de l'**avellaner** i de les **nogueres** a la província.

Aquestes precipitacions van contribuir també a l'engruiximent de la baina en les **garroferes**, i va assolir el color de maduració.

La **vinya** va continuar el desenvolupament normal, ja que es trobava majoritàriament en l'inici de la floració, mentre que en l'**olivera** s'apreciava un avançament de la campanya d'uns quinze dies, que està en la fase de lignificació del pinyol, amb les olives a prop del 50 % de la grandària final.

Les **pastures** que s'havien recuperat amb les pluges de maig i juny es van poder mantindre en bon estat amb les precipitacions de juliol, encara que si persisteixen les temperatures altes podrien veure's agostades de nou.

2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

A la província de Castelló, la temperatura mitjana obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa del [Sistema d'Informació Agroclimàtica per al Regadiu](#) (SIAR) de l'IVIA, va anar de 26,3 °C per al mes de juliol, que va resultar 1,5 °C superior a la temperatura mitjana del període 2008-2022, per la qual cosa el mes es va considerar com a **molt càlid**.

El dia més calorós es va donar a Segorbe el 24 de juliol quan es van aconseguir els 37,5 °C, mentre que el dia més fred es va observar el dia 1 en aquesta mateixa localitat, amb 15,6 °C.

Quant a la precipitació acumulada, segons la mitjana de precipitació obtinguda amb les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR a la província de Castelló, va arribar als 11,87 l/m², que va resultar un 1,7 % superior que en la mitjana del període 2008-2022. Els valors acumulats mitjans mensuals per estació van oscil·lar entre els 4,1 l/m² de Borriana i els 28,5 l/m² de la zona de San Rafael del Río.

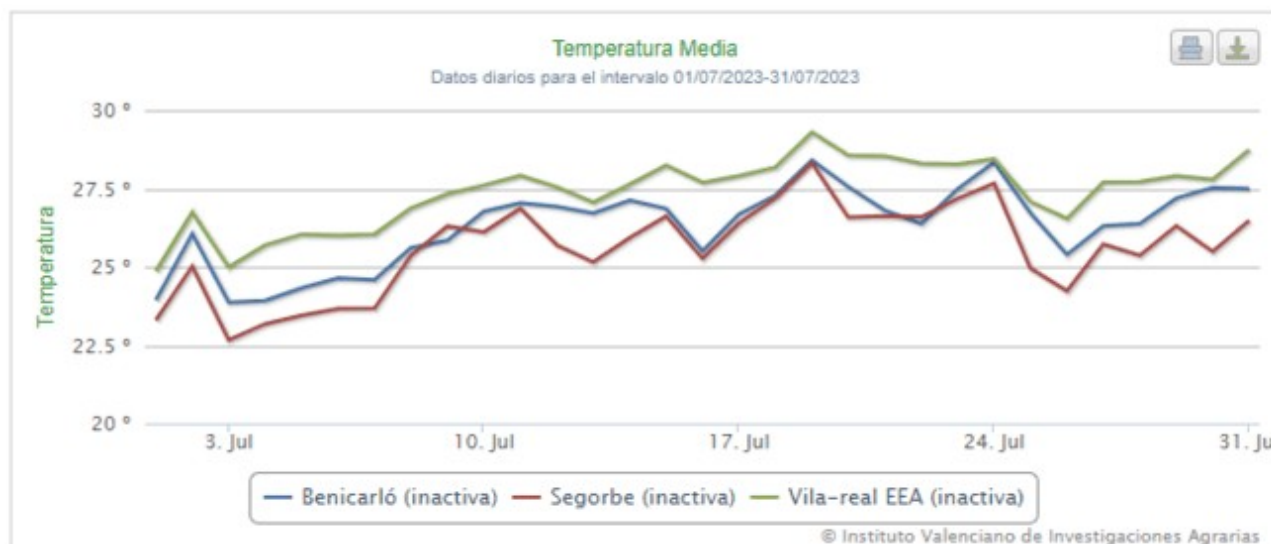
A continuació, es mostra un resum meteorològic mensual de la província d'elaboració pròpia realitzat a partir de les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR d'estacions agroclimàtiques de la província de Castelló corresponent al mes de juliol.

ESTACIÓ	Tª media de las medias (°C)	Tª máx de las máximas (°C)	Tª mín de las mínimas (°C)	H.R. de las medias (%)	V. media (Km/h)	Racha máxima (km/h)	E.To total	Pp total (mm)
Benicarló	26,3	34,0	18,4	74,9	4,9	34,7	150,4	12,9
Burriana	26,6	34,7	17,0	78,2	2,4	15,9	142,4	4,1
Castelló Benadresa	26,4	35,7	16,9	73,8	2,6	21,0	143,9	7,1
Nules	26,2	34,6	17,1	76,4	4,3	28,0	143,9	5,6
Onda	26,3	34,8	18,0	74,2	4,2	28,2	150,8	12,7
Ribera de Cabanes	26,4	33,7	18,2	76,4	3,2	19,4	146,3	5,5
San Rafael del Río	25,0	36,2	16,5	76,1	4,4	28,4	144,2	28,5
Segorbe	25,6	37,5	15,6	69,1	3,7	26,0	164,3	19,5
Vall d'Uixó	26,9	34,9	18,5	72,9	2,7	21,6	144,3	7,6
Vila-real EEA	27,4	35,0	19,8	73,4	5,3	27,8	165,3	15,3

2.1. Temperatures

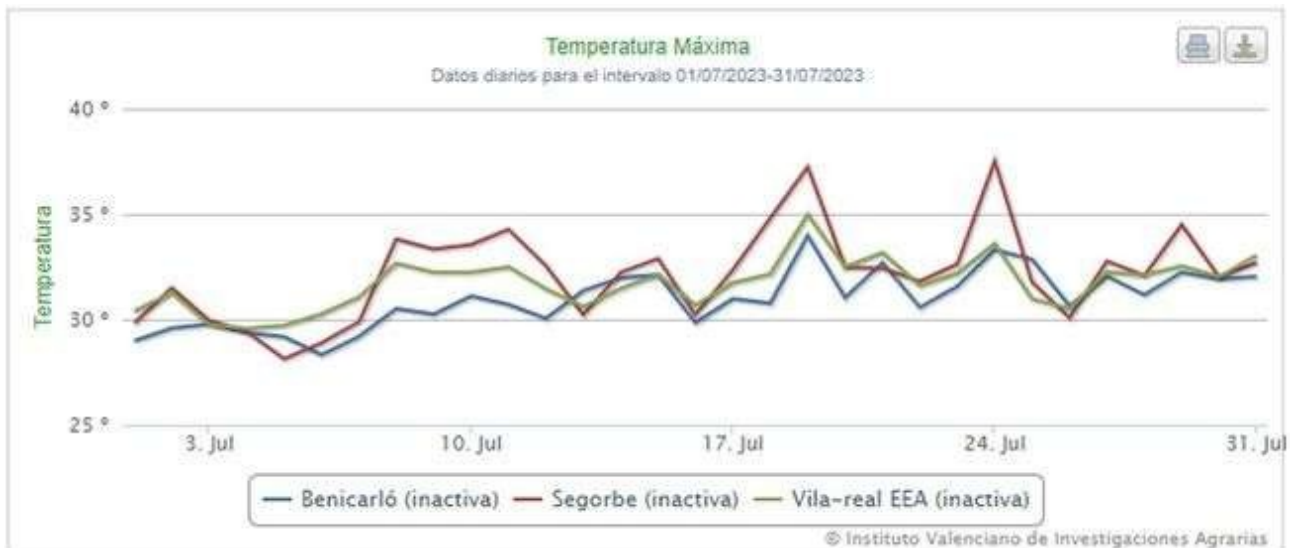
La temperatura mitjana a la província de Castelló, obtinguda de les dades subministrades per les estacions de la xarxa SIAR, el mes de juliol va ser de 26,3 °C. **Oscil·lant els valors mitjans mensuals per estació entre els 25°C de San Rafael del Río i els 27,4°C de Vila-real.**

En el gràfic següent es reflecteix l'evolució al llarg del mes de juliol de la temperatura mitjana en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província.

En relació amb les temperatures màximes i mínimes, el valor diari màxim de les temperatures màximes es va registrar el 24 de juliol a l'estació de Segorbe, quan es van aconseguir els 37,5 °C, mentre que la temperatura mínima de les mínimes va ser de 15,6 °C el dia 1 de juliol, registrada a la mateixa estació de Segorbe.

En els gràfics següents es pot observar l'evolució al llarg del mes de les temperatures màximes i mínimes en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província de Castelló.

2.2. Precipitació

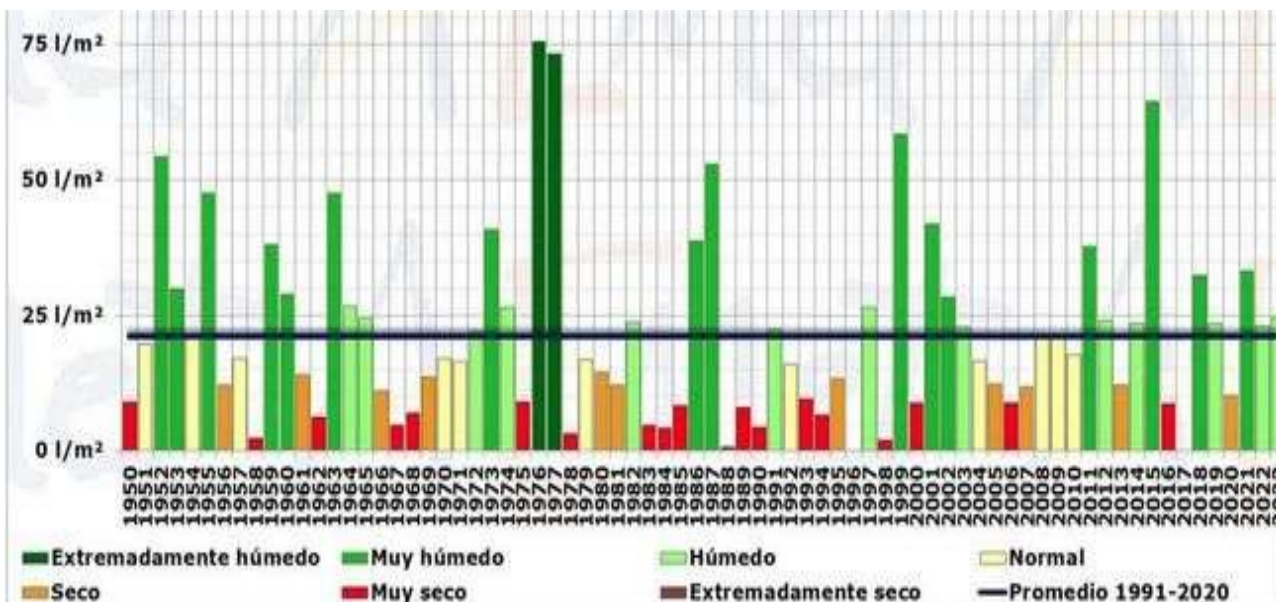
A la província de Castelló, segons la mitjana de precipitació obtinguda amb les dades de l'IVIA recollides per la xarxa SIAR d'estacions agroclimàtiques, les precipitacions acumulades van ser d'11,9 l/m², i es van oscil·lar els valors mitjans mensuals per estació entre els 4,1 l/m² de Borriana i els 28,50 l/m² de l'estació de San Rafael del Río.

En el gràfic següent es pot apreciar l'evolució al llarg del mes de juny de la pluviometria en dues de les estacions litorals (nord i sud) de la xarxa SIAR i una estació de l'interior de la província de Castelló.

A continuació, es mostren gràficament els valors de precipitació mitjana a la província de Castelló de la sèrie mitjana entre 1950 i 2023 per al mes de juliol.

Precipitació mitjana a la província de Castelló - JULIOL

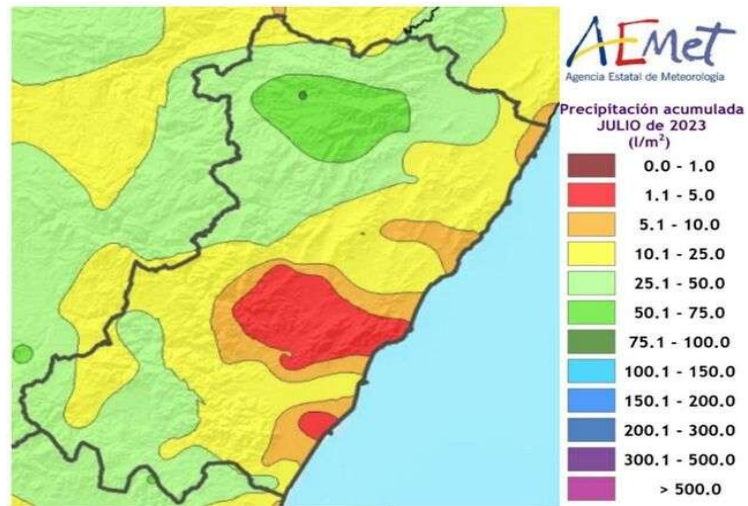

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

El balanç pluviomètric per al mes de juliol va canviar considerablement respecte al mes anterior, i en gran part de la província es va situar amb acumulats inferiors als 25 l/m².

En el gràfic següent es pot observar la distribució de la precipitació acumulada a la província al juliol.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

El gràfic següent mostra el balanç hídric nacional en data de 31 de juliol.

Número 21/2023

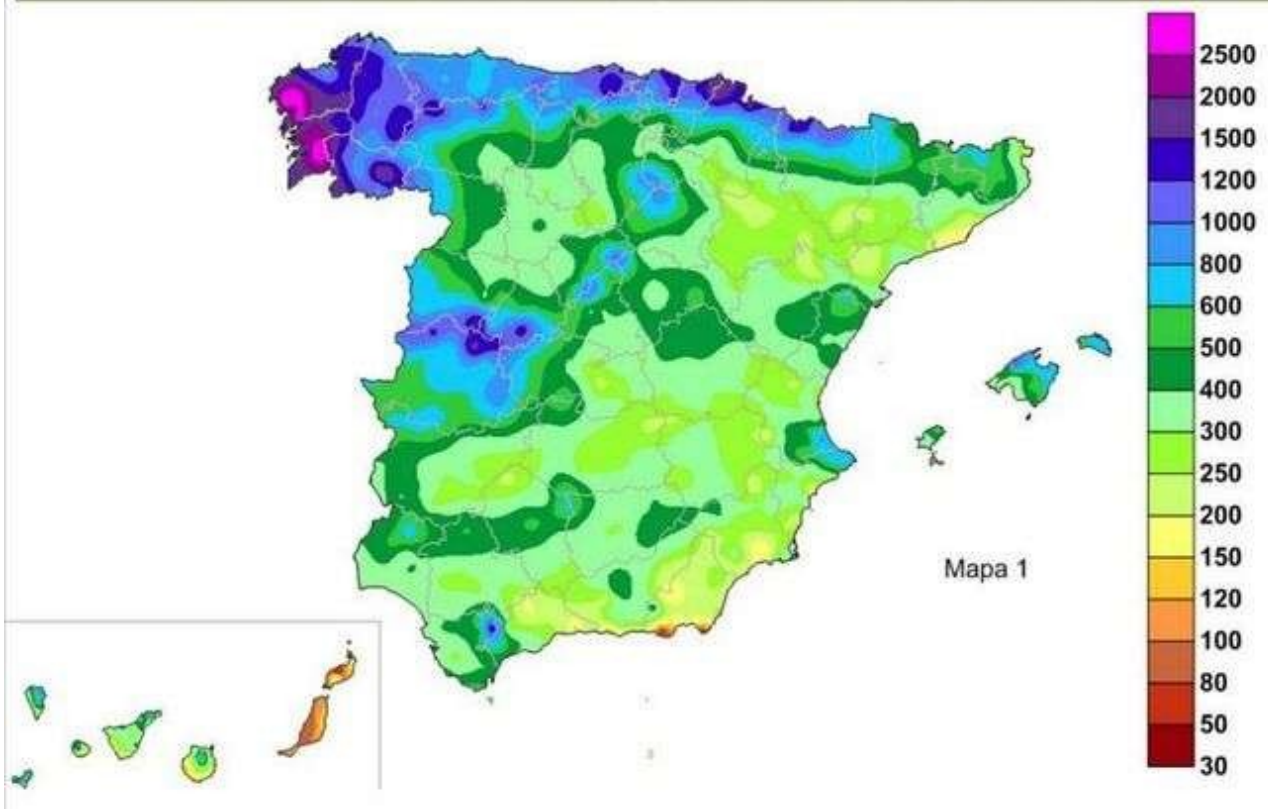

VICEPRESIDENCIA
TERCERA DEL GOBIERNO
MINISTERIO
PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA
Y EL RETO DEMOGRÁFICO

31 de julio de 2023

BALANCE HÍDRICO NACIONAL

PRECIPITACIÓN ACUMULADA (mm) DESDE EL 1 DE SEPTIEMBRE

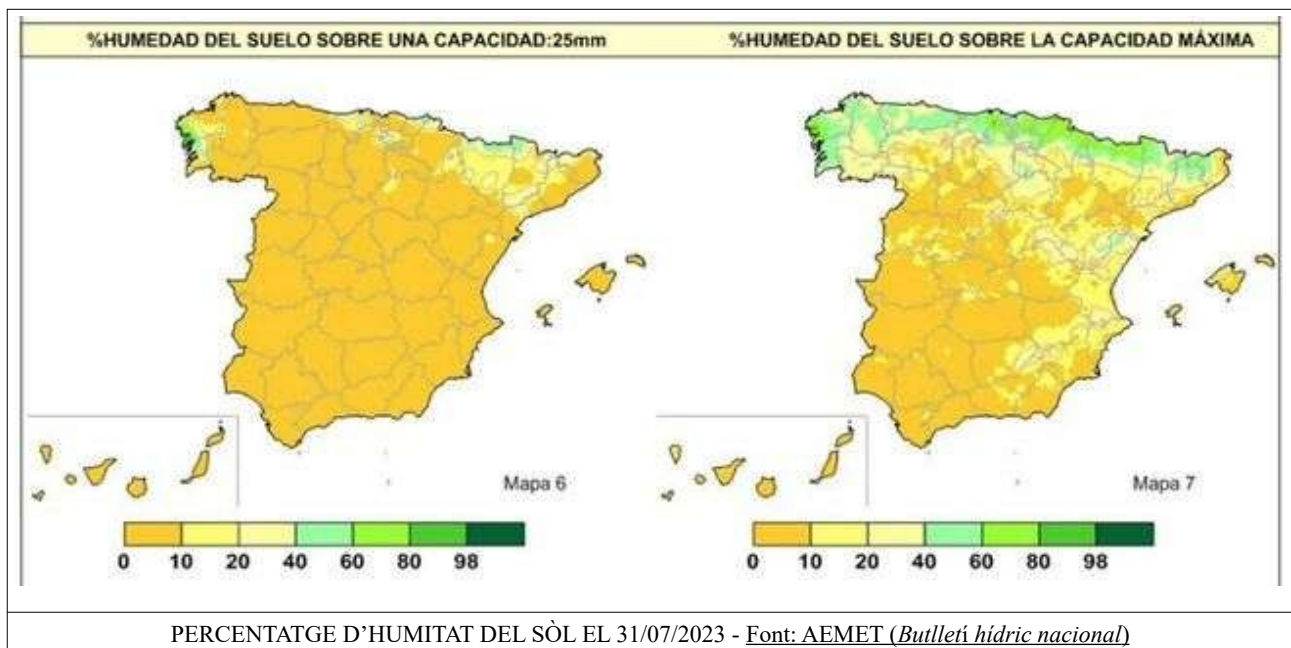
Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

2.3. Reserva d'humitat del sòl

El *Butlletí hídric nacional*, elaborat cada deu anys per l'AEMET, recull la situació de la humitat del sòl **referida** al percentatge d'aigua disponible per a les plantes, en la capa superficial i en profunditat (profunditat de les arrels) per a tot el territori nacional.

Així, el balanç hídric del sòl elaborat per AEMET el 31 de juliol de 2023 va mostrar que quasi tota la província presentava un percentatge d'humitat inferior al 10 % en les **capes superficials**. Solament als Ports aquest percentatge es va situar entre el 10 % i el 20 %, mentre que en les **capes profundes** els valors van oscil·lar entre el 10 % i el 20 % al litoral i a la meitat sud de la província i en la resta entre el 20 % i el 40 %, amb una xicoteta àrea als Ports on es va situar entre el 40 % i el 60 % d'humitat del sòl sobre la capacitat màxima.

A continuació, es mostra el percentatge d'humitat del sòl a 31 de juliol de 2023 tant per a les capes superficials com per a les profundes.

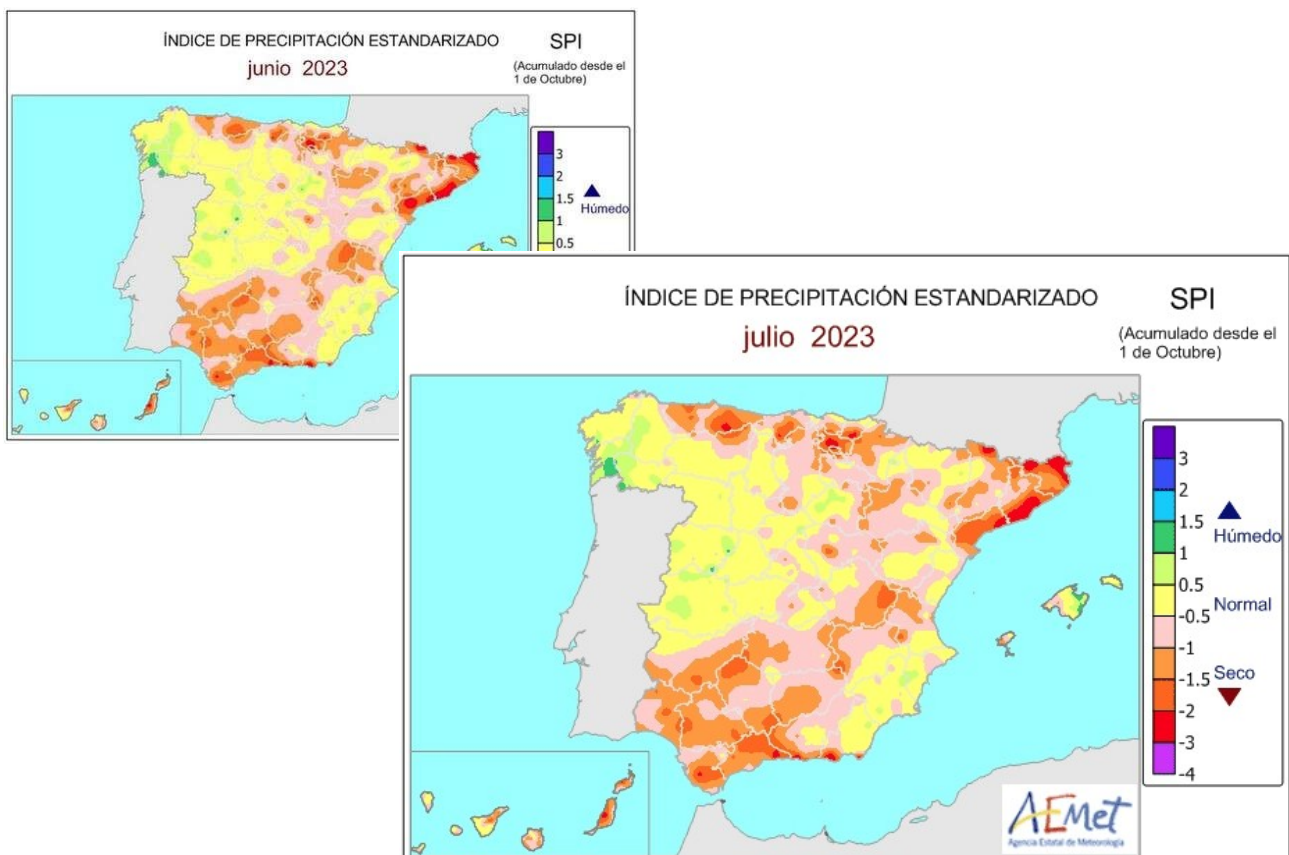

2.4. Índex de precipitació estandarditzat (índex de sequera)

L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) es va dissenyar a fi de donar compte de les diverses maneres en què el dèficit de precipitació afecta els diferents sistemes de recursos hídrics (humitat del sòl, aigües superficials, aigües profundes, etc.). Concretament, l'SPI permet avaluar l'impacte del dèficit de precipitació sobre la disponibilitat dels diversos tipus de recursos hídrics. Els valors positius de l'SPI indiquen una precipitació superior a la mitjana i els valors negatius, una precipitació inferior a la mitjana, per al lloc i el període triats. Valors inferiors a -1 indiquen sequera meteorològica.

L'SPI que elabora mensualment AEMET va mostrar uns valors a la província en juliol que es van mantindre en rangs similars als del mes anterior, i es van situar en valors entre -1,0 i 0,5, cosa que va indicar que s'acostaven a la normalitat.

A continuació, es mostra l'índex de precipitació estandarditzat per a la península per als mesos de juny i juliol on quasi no es percep diferència per a aquest índex a la província de Castelló.

Font: AEMET. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

3. SITUACIÓ D'EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. Embassaments

La **reserva hídrica** durant el mes de juliol va tornar a la trajectòria descendent mantinguda durant la primavera, amb l'excepció del mes de juny, i de nou baixa el volum embassat a la conca del Millars fins als 82,8 hm³, la qual cosa va representar un 45,6 % sobre la capacitat total.

En juliol de 2022, el nivell dels embassaments se situava en 105,9 hm³ (51,01 %), i la quantitat embassada va ser lleugerament superior a la de juliol de 2023.

A continuació, es mostra la situació dels embassaments principals a data 31 de juliol de 2023 a la província de Castelló.

 MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO		 CONFEDERACIÓN HIDROGRÁFICA DEL JÚCAR, O. A.		Parte Estado Embales 31-07-2023	
EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 24/07/2023	
Sistema MIJARES					
ALCORA	1,4	0,79	57,96%	-0,02	
ARENOS	110,9	63,43	57,19%	-1,29	
MARIA CRISTINA	18,4	2,76	14,97%	-0,13	
SICHAR	49,3	15,18	30,79%	-1,46	
BALAGUERAS	0,1	0,12	96,81%	0,00	
VALBONA	0,5	0,28	56,25%	-0,01	
MORA DE RUBIELOS	1,0	0,19	19,94%	0,00	

3.2. Seguiment d'indicadors d'escassetat

► Indicadors de sequera prolongada i d'escassetat

En el Pla especial de sequera (PES) vigent, desenvolupat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), es diferencia el diagnòstic i la gestió de les situacions de sequera prolongada i les d'escassetat conjuntural de la demarcació.

Per a fer-ho, el PES estableix unitats de gestió territorial diferenciades i un doble sistema d'indicadors.

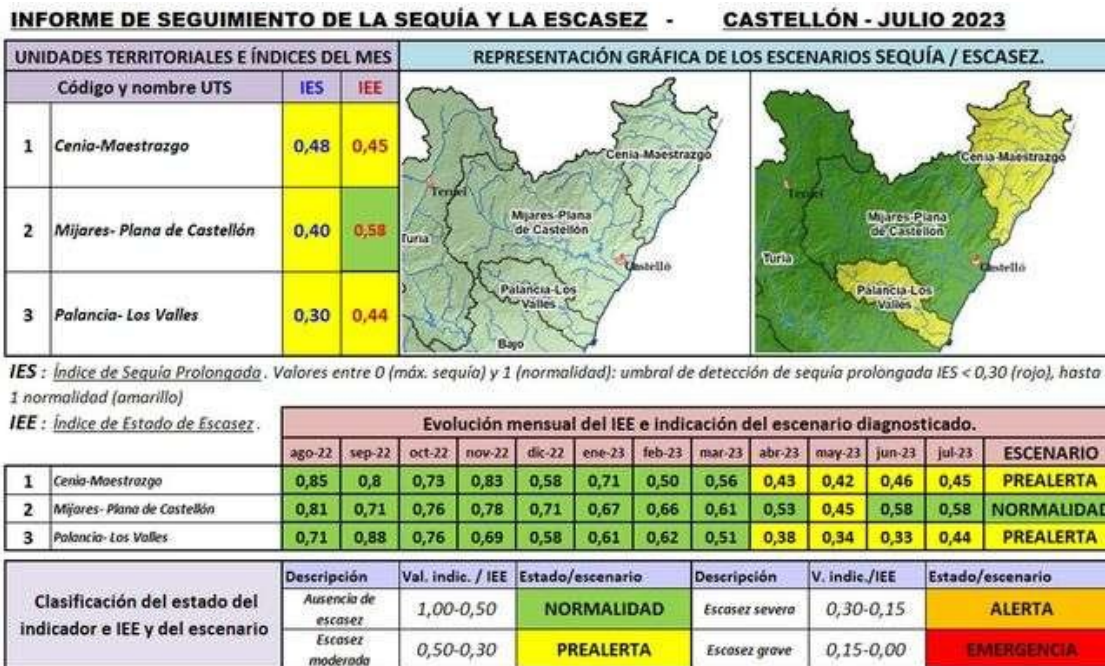
- Defineix sequera prolongada com la produïda per circumstàncies excepcionals o que no han pogut preveure's raonablement. Com a indicador de sequera prolongada, s'ha pres l'SPI (índex de precipitació estandarditzada). Es divideix el territori en 13 unitats territorials (UT), de les quals tres corresponen a la província de Castelló: (1) Sénia - Maestrat, (2) Millars – la Plana de Castelló i (3) Palància - les Valls. Cada UT disposa de 47 pluviòmetres representatius (11 a Castelló), a partir dels quals, i mitjançant una ponderació, s'obtenen els **índexs d'estat de sequera (IES)** per a cada UT. Aquest valor estarà entre 0 i 1, i el llindar és el valor 0,3; valors inferiors indicaran sequera i superiors, normalitat.

- D'altra banda, l'escassetat és la situació de manca de recursos hídrics per a atendre les demandes d'aigua previstes. L'escassetat conjuntural, que és objecte de seguiment de l'informe, representa la situació d'escassetat no continuada que, encara que permet el compliment dels criteris de garantia en l'atenció de demandes, limita temporalment el subministrament de manera significativa. Per al cas d'escassetat, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflecteixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua. En la demarcació hidrogràfica del Xúquer, les variables que s'han triat han sigut les precipitacions mesurades a les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius a les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics als aquífers i els volums embassats. Com en l'índex de sequera, es combinen i es ponderen les diverses variables utilitzades, amb la qual cosa s'obté l'**índex d'estat d'escassetat (IEE)**. El rang de valors de l'índex va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents, que es codificaran amb els colors que s'indiquen en el quadre:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Per a més informació, pot consultar-se l'informe en la pàgina web següent: <https://www.chj.es/es-es/medioambiente/gestionsequia/Documents/Informes%20Seguimiento/InformeSequia.pdf>

En el gràfic següent s'indiquen els índexs IES (índex d'estat de sequera) i IEE (índex d'estat d'escassetat) per al mes de juliol, així com un seguiment de l'evolució dels últims dotze mesos de l'IEE.

Fuente: CHJ. "INFORME DE SEGUIMIENTO DE LA SEQUÍA Y LA ESCASEZ"

<https://www.chj.es/es-es/medioambiente/gestionsequia/Documents/Informes%20Seguimiento/InformeSequia.pdf>

4. DANYS I SEQUERA

Per a la descripció dels danys puntuals en cultius i ramaderia a la província de Castelló, s’ha tingut en compte la informació subministrada per les oficines comarcals i pels col·laboradors de la Secció d’Estudis Agraris.

Així, la reducció de la collita esperada en un 50 % en els **cereals** de la província es va veure, al seu torn, afectada per les pluges del mes que van coincidir amb l’època de sega, la qual cosa va provocar que aquesta es retardara o que en alguns casos no es realitzara.

Els episodis d’elevades temperatures van provocar en les zones de cultiu **cítrics** que la caiguda fisiològica de fruits, coneguda com a “porgà” fora més abundant del que era normal, la qual cosa previsiblement provocarà una disminució en la producció de la pròxima campanya.

En la imatge següent es pot observar la caiguda fisiològica de fruits en clemenules, es pot apreciar que els últims fruits expulsats ja tenien un diàmetre considerable.

Caiguda fisiològica de fruits en clemenules - Imatge: OCA de la Plana Baixa

Aquesta caiguda o abscisió seqüencial no és infreqüent, ja que la competència pels nutrients entre els diferents òrgans de desenvolupament és un factor limitant del quallat i es continua produint al llarg del creixement del fruit. Però també és sabut que les situacions d'estrés afavoreixen el procés, situació que s'ha pogut donar a conseqüència de les temperatures elevades que s'han produït durant juliol i que han afectat el cultiu de cítrics a la província, per la qual cosa, en general, les previsions de collita s'han reduït en totes les varietats.

Un altre dany reiterat és el produït per la fauna salvatge (senglars, conills, etc.) sobre els cultius tant hortícoles com llenyosos al Baix Maestrat i en altres zones més localitzades de la província. Concretament, la sobrepoblació de senglars que s'ha assentat en aquestes zones, a més de causar danys en les parcel·les com ara foradades, destrucció dels sistemes de reg localitzat i infraestructures, afecten directament els cultius, ja que s'alimenten de la collita i dels brots tendres.

Durant juliol, els senglars van causar incidències destacables en les parcel·les de meló d'Alger i meló que van afectar directament el cultiu perquè es menjaven i danyaven molts melons d'Alger i melons, ja que la mare parteix les peces perquè es puguin alimentar els seus porquets.

També van perjudicar els cultius llenyosos d'ametler, olivar i altres fruiters que provocaren deterioraments en les parts baixes de l'estructura arbòria per fricció, ja que s'alimentaven de les parts tendres dels arbres i van provocar danys importants en els plançons.

Marques de senglar sobre tronc d'ametler – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

A més, la presència de senglars i un altre tipus de fauna salvatge, unida a les temperatures elevades de juliol van provocar la proliferació de paparres amb les molèsties i perjudicis consegüents que això suposa per als agricultors.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS GRA

Cereals d'hivern

Els episodis de pluja, més abundants del que és normal, que es van donar durant juliol en les zones típicament productores de cereal de la província van provocar que se'n retardara la sega.

Sega de cereal - Morella - Imatge: OCA dels Ports

Una vegada aquesta es va poder realitzar, es va procedir a l'empaquetatge mecànic de la palla en bala, o en bales rectangulars o cilíndriques.

Bales de palla d'avena – Morella - Imatge: OCA dels Ports

En alguns casos puntuals, i a conseqüència de la mala nascència i fillolament dels cereals, producte de les condicions climàtiques adverses, unit als episodis de pluges de juliol, van fer que els agricultors desistiren de la sega.

La producció final de cereal als Ports i a l'Alt Maestrat previsiblement serà inferior al 50 % de la normal. Una part de la collita ha sigut destinada per al consum a dent pel bestiar.

En altres zones productores, la situació no va ser molt diferent, i s'espera també una considerable reducció de la collita a conseqüència de la falta d'aigua els mesos de sembra, nascència i fillolament.

Cereals d'estiu

Arròs

El cultiu de l'arròs durant el mes de juliol es trobava en la fase de desenvolupament de la tija i els camps de cultiu romanaven inundats. El desenvolupament del cultiu va continuar amb normalitat sense cap esdeveniment destacable durant juliol a la província.

5.2. TUBÈRCULS

A mitjan mes van acabar els arrancades de creïlla roja al Baix Maestrat. Continuant la recol·lecció de creïlla blanca, majoritàriament pertanyent a les varietats Picasso i agra, tant al Baix Maestrat com a la Plana Alta.

Creïlla - el Baix Maestrat - Imatge: Secció d'Estudis Agraris

5.3. HORTALISSES

Les pluges puntuals que es van produir durant els mesos de maig i juny van beneficiar especialment els cultius hortícoles d'estiu que durant juliol s'apropaven a la fase final de creixement.

En els últims dies del mes es va produir un increment notable de temperatures que van afavorir el desenvolupament de plagues com les diferents mosques blanques que afecten les hortícoles i que són molt perjudicials pel seu caràcter polífab i que, alhora, poden arribar a transmetre un nombre elevat de virosi que danyen el producte.

Va continuar durant el mes la recol·lecció d'albergínia, de carabasseta verda i blanca, de ceba seca, de col llombarda, de col de cabdell, de fesols, de les varietats diferents d'encisam, de cogombre, de pimentons i de tomaques. Va finalitzar la campanya de l'all porro que la destinació final va ser pràcticament el de la indústria alimentària.

Pel que fa als diferents cultius hortícoles, la situació en juny va ser la següent:

- **Carxofa:** al Baix Maestrat, zona productora per excel·lència i a la qual pertany la Denominació d'Origen Protegida de la Carxofa de Benicarló, es va iniciar la preparació dels camps per a les noves plantacions. Iniciant-se la sembra a final de mes de les plàntules de varietats híbrides i de les soques de carxofa.
- **Albergínia:** el tall d'aquest producte per al seu consum en fresc, tant de la varietat ratllada com negra o morada, va continuar durant tot el mes a la Plana Alta i a la Plana Baixa amb diferents ritmes a conseqüència de les temperatures elevades que no van fomentar el consum de producte.

Albergínia – Moncofa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

D'altra banda, al Baix Maestrat, una part elevada del volum collit durant el mes es va destinar a la indústria bio.

- **Carabasseta:** el mes de juliol es va caracteritzar per presentar volums menors de recol·lecció que campanyes anteriors a més de no presentar bons calibres. El cultiu no es va veure afavorit per les temperatures elevades tant diürnes com nocturnes que van provocar que no tinguera un bon desenvolupament i no aconseguira l'òptim comercial.
- **Ceba seca:** va continuar la recol·lecció de la ceba de la varietat gra o també coneguda com a valenciana.

- **Col cabdell:** a conseqüència de les lleugeres pluges acompanyades d'altres temperatures que es van donar al juliol al Baix Maestrat, que és on es cultiva en la província, es van apreciar problemes de negreta que van produir depreciacions. L'última setmana del mes amb l'increment de temperatures i l'absència de precipitacions van desaparèixer els problemes fúngics de les cols.
- **Fesol:** van prosseguir les labors de recol·lecció dels diferents tipus de fesols. L'arc de qualitats d'aquest producte es va ampliar notablement. El fesol tendre va ser el que més diversitat de qualitats va mostrar, ja que també era el tipus de fesol que més es cultiva a la Plana Alta, on predomina la varietat perona.

Al seu torn, en el fesol roig es va apreciar aquest ventall de qualitats, però en menys mesura, perquè com que es cultiva menys superfície, els productors només comercialitzen producte amb les millors condicions possibles.

El fesol blanc pràcticament va concloure la seua recol·lecció amb la fi de mes, ja que és el tipus de fesol al qual menys superfície es dedica.

Fesol tendre, roig i blanc – la Plana Alta – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

- **Encisam:** el tall d'encisams tipus romà, fulla de roure i meravella va continuar durant el mes de juliol amb normalitat. Alhora, es va iniciar la preparació de les parcel·les que allotjaran la pròxima collita de tardor-hivern.

- **Meló:** les pluges que es van produir al maig i que van donar pas a malalties fúngiques que van afectar seriosament aquest cultiu al juny van provocar que aproximadament la meitat de la producció es perdera en la marjal de Xilxes i la Llosa.

L'inici de campanya va ser bastant erràtic. Els primers melons que es van tallar van ser de xicoteta grandària a conseqüència d'un deficitari quallat. I a això es van unir els problemes d'asfíxia radicular en les zones productores de la província que van causar una escassetat de producte.

Meló d'Alger – el Baix Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

La producció de melons d'Alger en aquesta campanya va ser menor que la de campanyes anteriors per causes climàtiques, tant a l'hora de la plantació com en l'època de quallat, així com per menor superfície dedicada al cultiu, als quals es va sumar la reducció de collita pels danys produïts per senglars sobre les plantacions durant el mes de juliol.

- **Tomaca:** va continuar de manera estable el tall de les diferents varietats de tomaca que es produeixen a les zones hortícoles de la província, la Plana Baixa, la Plana Alta i el Baix Maestrat. Les varietats més comercialitzades són la tomaca redona llisa, la tomaca de pera i la valenciana. Aquest últim és molt estimat pels consumidors i és el que més cotització va aconseguir durant el mes. Els episodis lleugers de pluja i les temperatures elevades van afavorir el desenvolupament del cultiu.

Cultiu de tomaques – la Plana Baixa – Imatges: Secció d'Estudis Agraris

5.4. CÍTRICS

Durant part del mes de juliol va continuar la caiguda fisiològica o porga en els cítrics de la província. Aquest procés va ser especialment fort a conseqüència de les temperatures elevades que es van succeir els mesos anteriors.

A conseqüència d'aquesta elevada pèrdua de fruits, la previsió de collita per a la campanya 2023/24 es preveia menor, tant per a les clementines com per a les taronges.

Alhora, aquesta reducció de fruits en l'arbre va afavorir que els que van romandre adherits presentaren un bon calibre, ja que la competència entre fruits era menor pels nutrients.

Clementines – la Vall d'Uixó– Imatge: OCA de la Plana Baixa

D'altra banda, els nivells poblacionals de cotonet de Sud-àfrica (*Delottococcus beriae*) durant juliol van ser inferiors als d'altres campanyes, pel fet que els agricultors van realitzar tractaments preventius i van utilitzar, una campanya més, el parany massiu amb feromones. No obstant això, durant juliol sí que es van apreciar índexs poblacionals elevats de mosca blanca (*Aleurothrixus floccosus*) i a la fi de mes i, a conseqüència de les elevades temperatures, es va començar a detectar nivells poblacionals alts d'aranya roja (*Tetranychus urticae*).

Quant a l'estat fenològic dels diversos grups de cítrics, es va apreciar:

COMARCA	GRUP	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS
La Plana Alta	Clemenrubí Clemenules	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
		79	El fruit arriba al voltant del 90 % la grandària final.
La Plana Alta	Híbrids	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
La Plana Alta	Taronja	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
La Plana Baixa	Oronules Marisol	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
		79	El fruit arriba al voltant del 90 % la grandària final.
La Plana Baixa	Clemenules	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
L'Alt Palància	Mandariner	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
L'Alt Palància	Taronja mitja estació	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
El Baix Maestrat	Clementina	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
El Baix Maestrat	Taronges primerenques	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.
El Baix Maestrat	Taronges tardanes	74	El fruit arriba al voltant del 40 % de la grandària final. Adquireix un color verd fosc. Finalitza la caiguda fisiològica de fruits.

5.5. FRUITERS

La majoria de fruiteres que es cultiven a la província es trobaven en fase de maduració del fruit i en algunes espècies ja s'havia procedit a realitzar-ne la collita.

Els **fruiters de pinyol** (bresquilla, albercoc i prunera) i els **fruiters de llavor** (poma i pera) es van veure més exposats a l'atac de plagues en plena fase de maduració, com és el cas de l'aranya roja (*Panonychus ulmi*) a conseqüència de les temperatures elevades. També, es va realitzar durant juliol la vigilància per a detectar possibles casos de psil·la (*Cacopsylla pyri*) en perera o bé pugó verd (*Aphis pomi*) en pomera.

Vegada, els fruits cargats presenten en ja una grandària considerable.

Alvocat caiguda fisiològica – Imatge: Secció de Promoció Comarcal

Caquier

El cultiu de caqui en la zona de l'Alt Palància presentava l'estat fenològic majoritari de creixement al 70 % de la grandària final del fruit.

Des del Butlletí d'Avisos número 9 de Sanitat Vegetal es va comunicar un avís sobre la mosca blanca (*Dialeurodes citri* i *Paraleyrodes minei*), ja que es preveia que a final de mes predominaren els estadis L1-L2 d'aquesta plaga. Es recomanava realitzar el seguiment de presència en fulles de caqui per a detectar l'aparició de nius de paraleyrodes.

També es van detectar les primeres larves de cotonet (*P. citri*, *P. viburni*, *P. longispinus*), ja que era un bon moment per a realitzar els tractaments contra la plaga quan s'observava la presència de formigues i un 5 % de fruits ocupats per cotonet.

Cirerer

El cirerer va seguir desenvolupant-se durant juliol amb el trencament de les gemmes vegetatives.

Magraner

En les zones de la marjal de Nules, Moncofa i Xilxes on es troba gran part d'aquest cultiu a la província. Els magraners estaven en ple creixement del fruit. Presentava una evolució bona, sense problemes destacables, ja que és molt sensible a ramejats i danys en escorça que solen generar minvaments importants.

Magraners – la Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Nisprer

L'estat fenològic a l'Alt Palància a principi de juliol era el de primeres fulles desplegant-se. Els arbres, ja sense fruits, es van preparar per a la parada estival.

5.6. FRUITA SECA

Les tempestes que van afectar la zona nord de la província el dia 29 de juny, així com l'episodi de pluges de juliol a l'Alt Palància van resultar beneficiosos per al desenvolupament de l'ametler, de l'avellaner i de les nogueres a la província.

Ametler

Es va confirmar que els efectes dels episodis de pluges de final de juny i de la calamarsa del dia 3 de juliol en la zona de l'Alt Palància no s'havien generalitzat i no van arribar a causar danys destacables.

A mitjan mes, com que es van intercalar pluges moderades amb temperatures elevades, es van començar a aplicar mesures preventives davant de la possible aparició del garbellat. El garbellat és un fong que segons la intensitat amb la qual arribe a afectar l'ametler pot arribar a assecar el fruit. Els símptomes més visibles s'aprecien en les fulles que mostren danys com de trets de perdigons. A la província se'n va detectar la presència en parcel·les d'ametlers de varietats tardanes.

Ametler – Chóvar – la Plana Baixa – Imatge: OCA de la Plana Baixa

Al final de mes, les altes temperatures i la sequedat ambiental van detindre els casos de garbellat que s'havien originat i els ametlers van començar a acusar la sequera, fins i tot en parcel·les de regadiu.

Ametlers – el Baix Maestrat Maestrat - Imatges: Secció d’Estudis Agraris

Quant a l’estat fenològic de l’ametler en les diferents zones de la província, va oscil·lar en funció de les varietats i de la cota de les plantacions, entre els estadis 79 (fruita al 90 % de la grandària definitiva), 81 J (fruita que va arribar a la grandària definitiva i començava a acolorir el fruit) i 87 K (separació d’exocarpi).

COMARCA	SISTEMA DE CULTIU	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS
Plana Baixa	Secà	81 J 87 K	Fruits que arriben a la grandària definitiva. Separació de l’exocarpi.
L’Alt Palància	Secà	81 J	Fruits que arriben a la grandària definitiva.
La Plana Alta	Secà/regadiu	81 J 87 K	Fruits que arriben a la grandària definitiva. Separació de l’exocarpi.
El Baix Maestrat (litoral)	Secà/regadiu	79 81 J	Fruit al 90 % de la grandària definitiva. Fruits que arriben a la grandària definitiva.
Baix Maestrat (interior)	Secà	81 J	Fruits que arriben a la grandària definitiva.
Els Ports i l’Alt Maestrat	Secà	81 J	Fruits que arriben a la grandària definitiva.

L
al
(A
p

Ametla tardana– el Baix Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Avellaner

L'estat fenològic al juliol als municipis de l'Alt Maestrat (Benassal i Culla) i a Zucaina, a l'Alt Millars, on es concentra la producció d'avellanes a la província de Castelló, era el de fruit en formació (F).

Les avellanes ja aconseguien la grandària final, amb la forma característica i els embolcalls ja formats. Quan es van obrir els fruits es va apreciar que els grans estaven ben desenvolupats, i ja sense l'estat lletós de creixement, per tant, havien aconseguit la maduració final. De moment els grans ocupaven tot l'espai interior de la corfa, ja que les pluges de maig i juny havien sigut beneficioses per a desenvolupar-se.

Avellaner – Benassal - cota 900 metres – l'Alt Maestrat - Imatges: Secció d'Estudis Agraris

S'esperava una millor collita que la de l'any passat, que no va ser bona per la disminució de flors quallades a causa dels problemes per climatologia durant l'època de floració. Enguany, llevat que es produïsquen condicions adverses en un futur, s'espera que la producció estiga dins dels paràmetres normals, o bé lleugerament per damunt.

L'aspecte dels arbres era bo, amb el fullatge verd, gràcies a les pluges dels últims mesos.

Avellaner – Benassal – l’Alt Maestrat - Imatge: Secció d’Estudis Agraris

Anouer

L’estat fenològic estava en l’estadi de fruits i aconseguien la grandària final a les comarques de l’Alt Palància, l’Alt Millars i l’Alt Maestrat.

Les pluges del mes de maig, juny i juliol van ser beneficioses per al desenvolupament correcte del cultiu. Les temperatures van ser suaus a principi de mes, amb pics més elevats a finals. Fins al moment, la noguera no s’havia vist afectada per aquesta causa.

S’esperava que la recol·lecció s’iniciara a final de setembre per a les varietats més primerenques com la Serr, i dues setmanes més tard en les varietats Hartley i Chandler, per a finalitzar amb la recollida de la varietat tardana Fernette.

En varietats primerenques es preveia una reducció de collita per les baixes temperatures que es van registrar al principi d’abril, quan el cultiu es trobava en brotada. A més, la sequera dels mesos de març i abril va provocar que els fruits foren més xicotets en aquestes varietats.

Noguera – Culla– l'Alt Maestrat - Imatges: Secció d'Estudis Agraris

Es van fer tractaments preventius en l'època de floració amb coure contra carpocapsa i bacteriosi. Al juliol no es constatava presència de plagues, i no s'havien realitzat més tractaments.

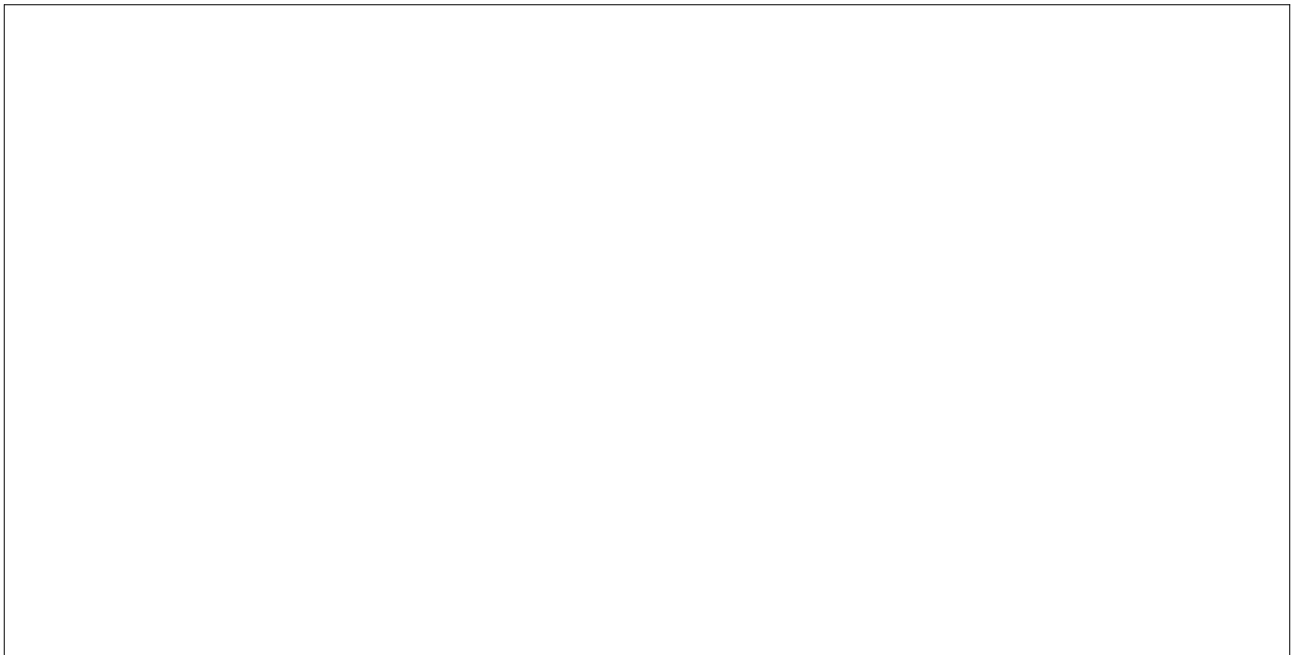
5.7. C

Amb
mes d

Al ju
Baixa

pi del
Plana

Garrofes amb color de maduració – la Plana Baixa– Imatge: OCA de la Plana Baixa

5.8. VINYA

L'estat fenològic de la vinya durant el mes de juliol, en les zones més interiors i altes de la província, estava en transició, ja que passava de la fase d'inici del verol al ple verol en les zones més primerenques de la província.

Al Baix Maestrat l'estat fenològic aconseguit durant juliol va ser el de verol. I va succeir el mateix en la zona de la Plana Alta als municipis productors de Benlloc, Vilafamés i les Useres.

Vinya – l'Alcora – les Useres – Imatges: Secció de Producció Vegetal

5.9. OLIVAR

Durant juliol, en moltes varietats l'estat fenològic majoritari era el de l'os lignificant-se, i es va acostar a un 80 % de la grandària normal. Exemple d'això a les comarques productores d'oli eren les varietats d'oliva picual o arberquina.

La campanya olivarera de 2023 durant el mes de juliol es va apreciar avançada uns 15 dies respecte d'una campanya normal i es preveia curta, a conseqüència que les pluges van arribar tard per al desenvolupament vegetatiu correcte i molta flor va caure, o bé, no va quallar per la falta de pluges en els moments clau de desenvolupament del cultiu.

Les precipitacions que es van produir durant juliol van ser molt beneficioses perquè l'oliva engreixara, però les elevades temperatures que es van encadenar els últims dies del mes van provocar que l'arbre soltara olives i, a més, es multiplicara la presència de mosca de l'olivera (*Bactrocera oleae*), per la qual cosa es van començar a realitzar tractaments per a erradicar la plaga.

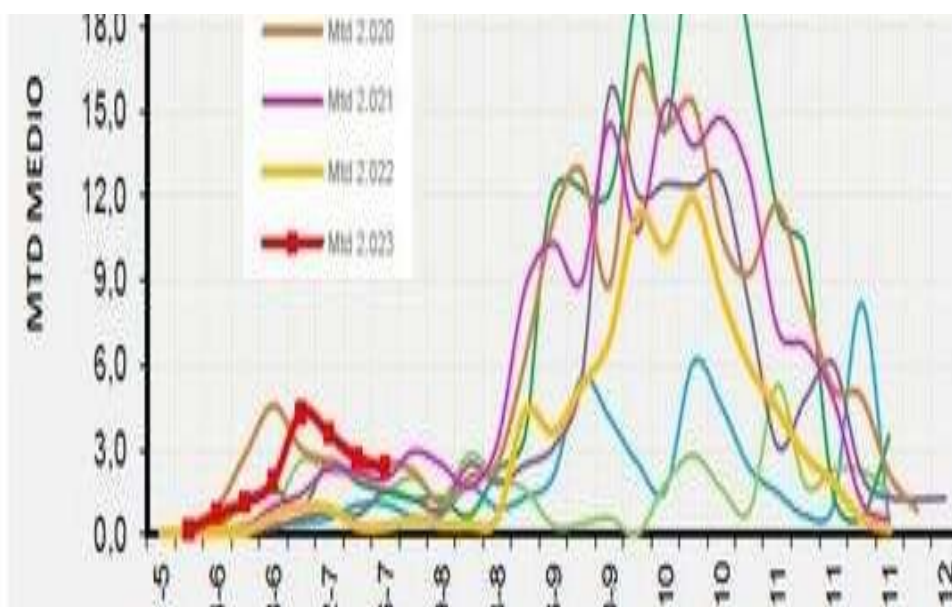

Olivera arbequina – la Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

Olives arbequina – la Plana Baixa – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

En la imatge següent es pot observar l'evolució de la corba de població i, com enguany, a mitjan juliol va aconseguir nivells poblacionals superiors als dels anys anteriors.

Corba poblacional de la mosca de l'olivera – Imatge: Xarxa de monitoratge de la mosca de l'olivera. GVA.

L'estat fenològic del cultiu en les diferents comarques es detalla a continuació:

COMARCA	ESTAT FENOLÒGIC	OBSERVACIONS
La Plana Baixa (interior)	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).
La Plana Alta (interior) i l'Alcalatén	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).
L'Alt Palància	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).
El Baix Maestrat (interior)	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).
El Baix Maestrat (litoral)	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).
Els Ports	75	Grandària dels fruits al voltant del 50 % de la grandària final. Comença a lignificar-se el pinyol (presenta resistència al tall).

5.10. ALTRES PRODUCCIONS

Apicultura

La primera quinzena del mes de juliol va continuar el mateix comportament climàtic que els mesos de maig i juny, és a dir, amb pluges i temperatures favorables per a desenvolupar l'activitat apícola i dels apiaris. No obstant això, en la segona quinzena de juliol les temperatures ja van ser extremadament altes i els dies sense precipitacions, destacables. No obstant això, els camps es trobaven en bon estat, per la humitat acumulada i la floració silvestre, encara que tardana, era abundant.

Això va permetre a les abelles libar amb normalitat, i mantindre els apiaris en un bon estat sanitari i amb reserves per a mantindre's en l'estiu.

Les vendes de mel durant juny van continuar molt parades, amb poques operacions de compravenda.

S'esperava que almenys es poguera recuperar la campanya de mel de mil flors, que fins al moment havia sigut molt escassa.

Flor silvestre al juliol – l'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris

La campanya de mel de flor del taronger va ser molt bona, i es van obtenir fins a tres talls, però el preu va romandre estable, ja que va haver-hi poca demanda.

Quant a la mel de romer, les pluges de principi de juliol van afavorir una floració tardana i inusual en la província. Els assentaments que no van fer transhumància van poder, almenys, aprofitar aquesta circumstància i realitzar algun tall de qualitat, després de la mala campanya inicial, quan no es van poder traure mels monoflorals de qualitat. El preu depèn del nivell pol·línic analitzat i tenen més valor les mels que assoleixen valors més alts de romer.

Espígol i lavandí

Les plantacions de lavanda, lavandí i espígol de la província finalment es veien compromeses per les altes temperatures de la segona quinzena del mes de juliol, ja que les plantacions havien recuperat el desenvolupament vegetatiu gràcies a les pluges de maig i juny. No obstant això, la producció final podria veure's afectada si persisteix aquesta tendència en el mes vinent d'agost i disminuir els rendiments de la collita.

Al juliol, les plantacions presentaven menys altura que altres anys.

S'esperava l'inici de la collita a principi d'agost, amb anticipació per les condicions climàtiques que van fer que la planta s'avançara.

Durant aquest any no s'han realitzat noves plantacions als Ports, però sí que es té previsió d'augmentar lleugerament la superfície sembrada d'aquests cultius per a l'any que ve.

Ornamentals

Van continuar les vendes en el sector, encara que amb un volum més baix en els mesos estivals, atés que la major part es produeixen a la primavera. La campanya de les plantes de massís va finalitzar i va començar la preparació de les instal·lacions per a la plantació de les espècies que es comercialitzaran en la campanya de tardor-hivern en els vivers. Finalment, les vendes no es van veure ressentides per la possible limitació del reg a Catalunya, ja que gran part de la producció té com a destinació aquesta comunitat autònoma, i es considera una campanya dins dels estàndards habituals.

Tòfona

Les precipitacions registrades durant el mes de juliol a l'interior de la província, on s'assenta aquest cultiu, previsiblement, seran beneficioses per al desenvolupament del fong.

Les pluges dels mesos de maig i juny a les comarques interiors van contribuir a l'alleujament de l'estrés hídric que començaven a patir les plantacions.

A l'espera de veure com es comportarà el mes d'agost pel que fa a la climatologia, ja que les precipitacions que es produïsquen durant aquest mes són clau per a la pròxima campanya, l'inici de la qual es preveu per a mitjan octubre.

l/m² als Ports, un poc menors a l'Alt Maestrat amb valors entre els 10-50 l/m², de tan sols uns 5 l/m² a l'Alcalatén, sobre uns 25 l/m² a l'Alt Palància i a l'Alt Millars. A les comarques més costaneres

els registres al Baix Maestrat van estar entre 10-50 l/m², mentres que a la Plana Alta els registres van ser més baixos, ja que van oscil·lar entre 5-20 l/m², igual que a la Plana Baixa.

Va seguir l'augment i la recàrrega dels aqüífers i les basses d'aigua per al subministrament a la ramaderia en extensiu, cosa que va assegurar-ne el proveïment a curt termini.

Les pastures, que s'havien recuperat amb les pluges de maig i juny, es van mantindre en bon estat amb les precipitacions de juliol, encara que si hagueren persistit les altes temperatures podrien veure's agostades de nou.

D'altra banda, segons el Pla 2023 de l'assegurança de compensació de pastures d'Agroseguro, que es fonamenta en el mesurament de l'índex de vegetació (NDVI) mitjançant teledetecció, i que mesura la quantitat i el vigor de la vegetació present en la superfície, el valor està relacionat amb el nivell de l'activitat fotosintètica. No valora uns altres "indicadors de sequera" (pluviometria, humitat del sòl...), encara que hi estiga relacionat. La informació d'aquest índex es pot consultar en l'enllaç: [NDVI](#).

Pastures- el Rivet - Benassal – l'Alt Maestrat – Imatge: Secció d'Estudis Agraris